

Doktor tarafından reçeteye yazılan ve eczanede hazırlanan ilaçlara **Majistiral İlaç** denir.

Devlet veya özel sektör fabrikalarında yapılan ve hazır halde eczanede bulunan ilaçlara **Müstahzar İlaç** denir.

Monografilerde yer alan ofisinal ilaçlara ait tanıma reaksiyonları, koku, tat, çözünürlük konuları için Farmasötik Kimya Pratikleri III'e bakınız.

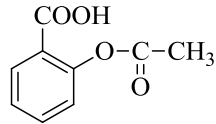
SORULAR

- 1) Avrupa farmakopesi kaç kısımdan oluşur? Maddeler halinde yazınız.
- 2) Farmakopelerde ilaca ait tüm özelliklerin verildiği kısma ne ad verilir? Bu kısımda ilaca ait hangi özellikler yer almaktadır?
- 3) Günümüzde en çok başvurulan farmakopeler nelerdir? Maddeler halinde yazınız.

4.2 UYGULAMALAR

Farmakope analiz uygulamalarına örnek olarak; asetilsalisilik asit tableti, askorbik asit, sülfadimidin tablet, sitrik asit seçilmiştir. Uygulamalara ilişkin açıklamalar ekteki sayfalarda yer almaktadır.

4.2.1 Asetilsalisilik Asit Tableti

$C_9H_8O_4$

M.A: 180.2

E.N: 143 °C

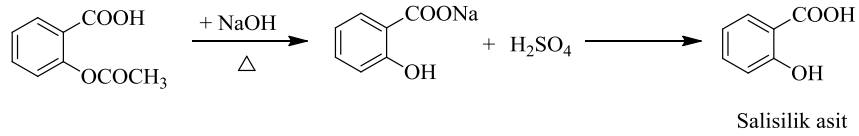
Tabletin içerdği Asetilsalisilik Asit, $C_9H_8O_4$ 'ün ortalama ağırlığı, yazılan veya bildirilen Asetilsalisilik Asit miktarının % 99.5'inden az ve % 101'den çok olmamalıdır.

Özellikleri: Beyaz, kristalize toz veya renksiz kristallerdir.

Çözünürlük: Suda az çözünür, alkolde iyi çözünür, eterde çözünür.

Tanıma Reaksiyonları:

0.2 g numunenin üzerine 4 ml NaOH TS, 3 dakika kaynatılır. Soğutulur ve 5 ml dilüe H_2SO_4 ilave edilir. Beyaz çökelek oluşur.

Toz edilmiş numuneden yaklaşık 0.5 g alınır. 50 ml distile su ilave edilir, 5 dakika kaynatılır. 1-2 damla Ferri klorür TS eklendiğinde mor-kırmızı renk oluşur.

Miktar Tayini:

20 tablet tartılır ve toz edilir. Bu tozun yaklaşık 0.5 g asetilsalisilik asite karşılık gelen tam tartılmış miktarına 30 ml 0.5 N NaOH ilave edilir, kaynatılır. Fenol ftalein indikatörü ilave edilir. Alkalinin fazlası 0.5N hidroklorik asit ile titre edilir (geri titrasyon).

1 ml 0.5 N sodyum hidroksit0.04505 g $C_9H_8O_4$ 'e karşılık gelir.

Saklama:

Sıkı kapatılmış kaplarda saklanmalıdır.

Hazırlanacak Reaktifler:

NaOH TS: NaOH R'nin sudaki % 8 a/h çözeltisi

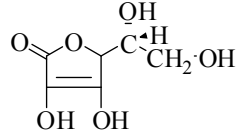
Dilüe H₂SO₄ R: 57 ml H₂SO₄ R su ile 1000 ml' ye tamamlanır.

Ferriklorür TS: Ferriklorür R'nin sudaki %4.5 a/h çözeltisi

0.5 M NaOH: 20 g NaOH R alınıp distile su ile 1 lt'ye tamamlanır.

0.5 N H₂SO₄: 12.63 ml der.H₂SO₄ alınıp distile su ile 1 lt'ye tamamlanır.

4.2.2 Askorbik Asit

C₆H₈O₆

M.A:176.1

E.N:190 °C

Askorbik Asit, % 99'dan az ve % 100.5'dan fazla (R)-5-[(S)-1,2-dihidroksietil]-3,4-dihidroksi-5H-furan-2-on ihtiva etmemelidir.

Özellikleri: Beyaz veya beyazımsı, kristal toz veya renksiz kristaller, hava ile temasta renksizdir ve nem çekicidir.

Çözünürlük: Suda kolay çözünür, alkolde çözünür, eterde pratik olarak çözünmez.

Tanıma Reaksiyonları:

A) Sudaki çözeltisi soğukta, potasyum permanganat TS'yi kahverengi bir çökelek meydana getirerek derhal redüksiyona uğratar.